

Finansutskottets betänkande 2024/25:FiU33

Extra ändringsbudget för 2025 – Kapitaltillskott till Apotek Produktion & Laboratorier AB

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till extra ändringsbudget.

I propositionen föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om kapitaltillskott till Apotek Produktion & Laboratorier AB (APL). Det är enligt regeringen angeläget att Sverige har en tillverkningsberedskap för att säkerställa tillgången till särskilt kritiska läkemedel under fredstida kriser, höjd beredskap och ytterst krig. APL har nu möjlighet att förvärva en verksamhet som tillverkar vissa sådana läkemedel. Förvärvet innebär bl.a. att APL kan säkerställa en sådan tillverkningsberedskap.

För att kapitaltillskottet ska kunna genomföras föreslår regeringen också ändringar av ramar för utgiftsområden och anslag.

Behandlade förslag

Proposition 2024/25:185 Extra ändringsbudget för 2025 – Kapitaltillskott till Apotek Produktion & Laboratorier AB.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

 Ärendet och dess beredning.....4

Utskottets överväganden.....6

 Extra ändringsbudget för 2025 – Kapitaltillskott till Apotek

 Produktion & Laboratorier AB.....6

 Utskottets ställningstagande.....7

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag.....8

 Propositionen8

Bilaga 2

Regeringens förslag till ändrade ramar och anslag 20259

Bilaga 3

Utskottets förslag till ändrade ramar och anslag10

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Extra ändringsbudget för 2025 – Kapitaltillskott till Apotek Produktion & Laboratorier AB

Riksdagen

a) bemyndigar regeringen att under 2025 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag besluta om kapitaltillskott på högst 700 000 000 kronor till Apotek Produktion & Laboratorier AB,

b) godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade anslag enligt utskottets förslag i bilaga 3.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2024/25:185 punkterna 1 och 2.

Stockholm den 12 juni 2025

På finansutskottets vägnar

Edward Riedl

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Edward Riedl (M), Mikael Damberg (S), Oscar Sjöstedt (SD), Dennis Dioukarev (SD), Björn Wiechel (S), Jan Ericson (M), Ingela Nylund Watz (S), Charlotte Quensel (SD), Eva Lindh (S), Ida Drougge (M), Hans Eklind (KD), David Perez (SD), Janine Alm Ericson (MP), Cecilia Rönn (L), Peder Björk (S), Ilona Szatmári Waldau (V) och Ulrika Liljeberg (C).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I propositionen lämnar regeringen förslag till ändringar i statens budget för 2025. Det statligt helägda bolaget Apotek Produktion & Laboratorier AB (APL) är i behov av ett kapitaltillskott för att kunna genomföra ett förvärv av en verksamhet som tillverkar vissa särskilt kritiska läkemedel som har betydelse för Sveriges tillverkningsberedskap under fredstida kriser, höjd beredskap och ytterst krig. I propositionen lämnas förslag om att regeringen bemyndigas att besluta om kapitaltillskott till APL på högst 700 000 000 kronor.

Propositionen överlämnades till riksdagen torsdagen den 5 juni 2025. Riksdagen beslutade på förslag av regeringen att motionstiden skulle förkortas till fyra dagar. Motionstiden löpte ut måndagen den 9 juni.

Inga följdmotioner har väckts med anledning av propositionen.

Utskottet har till följd av den korta beredningstiden inte gett andra utskott tillfälle att yttra sig.

I bilaga 1 finns en förteckning över de behandlade förslagen. I bilaga 2 finns regeringens förslag till ändrade ramar och ändrade anslag. I bilaga 3 finns utskottets förslag till ändrade ramar och ändrade anslag, som innebär att förslaget anpassats till beslut som fattats av riksdagen efter att propositionen beslutades.

Skäl för ändringar i statens budget

Enligt riksdagsordningen (RO) får regeringen vid högst två tillfällen lämna en proposition med förslag till ändringar i statens budget för det löpande budgetåret (9 kap. 6 § första stycket). En sådan proposition lämnas i anslutning till budgetpropositionen eller den ekonomiska vårpropositionen (tilläggsbestämmelse 9.6.1 RO). Förslag till ändringar i budgeten får dock lämnas vid andra tillfällen om regeringen anser att det finns särskilda skäl (9 kap. 6 § andra stycket RO).

Regeringen anför i propositionen att det är angeläget att Sverige har en tillverkningsberedskap för att säkerställa tillgången till särskilt kritiska läkemedel under fredstida kriser, höjd beredskap och ytterst krig. Det statligt helägda bolaget Apotek Produktion & Laboratorier AB (APL) har nu möjlighet att förvärva en verksamhet som tillverkar vissa sådana läkemedel. För att kunna genomföra förvärvet behöver bolaget skyndsamt tillskjutas kapital. Regeringen anser därmed att det finns särskilda skäl att lämna förslag till ändringar i statens budget för 2025. Regeringen anser vidare mot bakgrund av vad som anförts ovan att det finns synnerliga skäl för riksdagen att besluta om förkortad motionstid. Regeringen föreslår att motionstiden förkortas till fyra dagar.

I proposition 2024/25:185 Extra ändringsbudget för 2025 – Kapitaltillskott till Apotek Produktion & Laboratorier AB är riksdagens beslut med anledning av proposition 2024/25:99 Vårändringsbudget för 2025 inte beaktat. Skälet till detta är att regeringen beslutade om proposition 2024/25:185 innan riksdagen hade fattat beslut med anledning av proposition 2024/25:99. I bilaga 3 med utskottets förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade anslag 2025 har därför berörda anslag och ramar för utgiftsområden ändrats i enlighet med riksdagens beslut med anledning av proposition 2024/25:99 (bet. 2024/25:FiU21, rskr. 2024/25: 252–263).

Ändringsbudgetar under 2025

Riksdagen har beslutat om följande ändringsbudgetar under 2025:

1. Extra ändringsbudget för 2025 – Stöd till Ukraina (prop. 2024/25:94, bet. 2024/25:FiU29, rskr. 2024/25:144, 145)
2. Extra ändringsbudget för 2025 – Ytterligare stöd till Ukraina (prop. 2024/25:146, bet. 2024/25:FiU31, rskr. 2024/25:181, 182)
3. Extra ändringsbudget för 2025 – Tillfälligt höjd subventionsgrad för rotavdraget (prop. 2024/25:156, bet. 2024/25:FiU32, rskr. 2024/25:187).
4. Vårändringsbudget för 2025 (prop. 2024/25:99, bet. 2024/25:FiU21, rskr. 2024/25:252–263).

Utskottets överväganden

Extra ändringsbudget för 2025 – Kapitaltillskott till Apotek Produktion & Laboratorier AB

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om kapitaltillskott till Apotek Produktion & Laboratorier AB på högst 700 000 000 kronor. Riksdagen beslutar om ändrade anslag och ramar för utgiftsområden med anledning av kapitaltillskottet.

Därmed bifalls propositionen.

Propositionen

Ändringar av statens utgifter

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Regeringen föreslår att anslaget 1:14 Civilt försvar inom hälso- och sjukvård minskas med 700 000 000 kronor för att finansiera ökningen av anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag inom utgiftsområde 24 Näringsliv. Medlen kommer att användas för ett kapitaltillskott till Apotek Produktion & Laboratorier AB (APL). Minskningen innebär att medel omfördelas från anslaget 1:14 Civilt försvar inom hälso- och sjukvård till anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag inom utgiftsområde 24 Näringsliv i syfte att säkerställa en tillverkningsberedskap av vissa särskilt kritiska läkemedel.

Utgiftsområde 24 Näringsliv

APL är ett statligt helägt bolag vars verksamhet bl.a. består av att utveckla, kvalitetsgranska, tillverka och tillhandahålla läkemedel, läkemedelsnära produkter och handelsvaror. APL har ett av riksdagen särskilt beslutat samhällsuppdrag som bl.a. omfattar att utveckla, tillverka och tillhandahålla extemporeläkemedel, dvs. läkemedel tillverkade för en enskild patient, och lagerberedningar. Efter förslag i regeringens proposition Vissa frågor om hälso- och sjukvårdens försörjningsberedskap utökades APL:s samhällsuppdrag till att även upprätthålla denna verksamhet under fredstida kriser, höjd beredskap och ytterst krig samt att vidta sådan planering och sådana åtgärder som detta kräver (prop. 2022/23:45, bet. 2022/23:SoU11, rskr. 2022/23:164).

Det är angeläget att Sverige har en tillverkningsberedskap för att säkerställa tillgången till särskilt kritiska läkemedel under fredstida kriser, höjd beredskap och ytterst krig. APL har nu möjlighet att förvärva en verksamhet som tillverkar vissa sådana läkemedel. Förvärvet innebär bl.a. att APL kan säkerställa en sådan tillverkningsberedskap.

Regeringen får enligt 8 kap. 3 § första stycket budgetlagen (2011:203) inte tillskjuta kapital till ett företag utan riksdagens bemyndigande. Regeringen bör därför bemyndigas att för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag besluta om kapitaltillskott på högst 700 000 000 kronor till Apotek Produktion & Laboratorier AB. För att regeringen under 2025 ska kunna besluta om utbetalning av kapitaltillskott till APL behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag bör därför ökas med 700 000 000 kronor. Ökningen finansieras genom att anslaget 1:14 Civilt försvar inom hälso- och sjukvård inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg minskas med motsvarande belopp.

Konsekvenser för statens budget

Den föreslagna ökningen av anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag inom utgiftsområde 24 Näringsliv föreslås finansieras av en minskning med motsvarande belopp av anslaget 1:14 Civilt försvar inom hälso- och sjukvård inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg. Statens finansiella sparande och statens lånebehov påverkas därför inte.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker propositionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

*Proposition 2024/25:185 Extra ändringsbudget för 2025 –
Kapitaltillskott till Apotek Produktion & Laboratorier AB:*

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2025 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statliga ägda företag besluta om kapitaltillskott på högst 700 000 000 kronor till Apotek Produktion & Laboratorier AB (avsnitt 3.1).
2. Riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade anslag enligt tabell 1.1.

BILAGA 2

Regeringens förslag till ändrade ramar och anslag 2025

Tusental kronor

Utgiftsområde/anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/ anslag	Ny ram/ny anslagnivå
9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	120 254 872	-700 000	119 554 872
1:14	Civilt försvar inom hälso- och sjukvård	1 732 500	-700 000	1 032 500
24	Näringsliv	8 315 298	700 000	9 015 298
1:17	Kapitalinsatser i statligt ägda företag	11 000	700 000	711 000
Summa anslagsförändring på ändringsbudget			0	

BILAGA 3

Utskottets förslag till ändrade ramar och anslag

Utskottets förslag till ändringar överensstämmer med regeringens.

I proposition 2024/25:185 Extra ändringsbudget för 2025 – Kapitaltillskott till Apotek Produktion & Laboratorier AB är riksdagens beslut med anledning av proposition 2024/25:99 Vårändringsbudget för 2025 inte beaktat. Skälet till detta är att regeringen beslutade om proposition 2024/25:185 innan riksdagen hade fattat beslut med anledning av proposition 2024/25:99. I denna bilaga har därför de beslutade ramarna för utgiftsområdena 9 och 24 och den beslutade nivån för anslaget 1:17 inom utgiftsområde 24 ändrats i enlighet med riksdagens beslut med anledning av proposition 2024/25:99 Vårändringsbudget för 2025 (bet. 2024/25:FiU21, rskr. 2024/25: 252–263).

Tusental kronor

Utgiftsområde/anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/ anslag	Ny ram/ny anslagsnivå
9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	121 170 472	-700 000	120 470 472
1:14	Civilt försvar inom hälso- och sjukvård	1 732 500	-700 000	1 032 500
24	Näringsliv	8 771 548	700 000	9 471 548
1:17	Kapitalinsatser i statligt ägda företag	138 000	700 000	838 000
Summa anslagsförändring på ändringsbudget			0	